

BULLA ADRIANI

Qua confirmat partitionem Argentinensis diocesis in septem archidiaconatus, divisionem reddituum episcopi a redditibus capituli, et alia jura canonicorum ejusdem ecclesiae, data die 4 Aprilis 784.

(Ex Gravidier, *Hist. de l'Eglise de Strasbourg.*)

Adrianus episcopus a servus servorum Dei. C^o ac electione fratrum, Deo ibi famulantium; eis alium quem ex suis concanonicis preponere, qui die noctue sollicitus res eorum sciret utiliter administrare, ac qui nullum fratrem sine justa causa vellet disturbare, ac tali cum debita obedientia maximus honor ac reverentia post episcopum ab omnibus exhiberetur, ac cuncta beneficia claustrum, preter preposituras, sua dispensatione fratribus, prout quisque opus haberet, distribuere. Nullum tamen episcopo quasi ex debito de hac fratrum prepositura facere deberet servitium, nisi quod sibi esset voluntarium, preter sententias canonicas, quas in synodo ad causas daret singulas. Pro supra dicti quoque Ethonis rogatu et dilectione dilectissimi filii nostri Carolus de rebus episcopalibus, scilicet de moneta, theloneo, ac aliis officiis ad se pertinentibus hoc constituit, ut quotienscumque hec ministeria mutarentur, pro salute sue augmento septem libre, tres preposito, quatuor canonicis, in commune traderentur. Hanc ergo tam regis, quam fratris ac coepiscopi nostri dispensationem propter humilem eorum petitionem, ratam esse confirmamus; ac ne presens episcopus, vel aliquis successorum suorum, nec aliqua persona potens vel impotens, manum deinceps audeat admittere, ac quicumque de supradictis infringere, vel fratribus subtrahere, auctoritate Dei ac beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostri sub anathemate inhibemus. Scriptam per manum Zacharie sancte Romane sedis bibliothecarii. Actum Rome, in feria secunda Pasche, anno incarnationis C^o Domini ^b 773, coram multis principibus, feliciter.

que 787 cum inde Capuam quoque ac Beneventum adversus Grimoaldum ducem profectus est, nos, tamen res incerta est, codicem Adriani ad postremam potius professionem referendum duximus, quam (quod aliis placuit) ad primam, cui multa, quae in ejus epistola leguntur, convenire vix possint. SIM.

^a Papae octavo saeculo nullo alio titulo usi sunt, quam servi servorum Dei, illum a sancto Gregorio usurpantes: « Primus omnium Gregorius, inquit Joannes Diaconus, se in principio epistolarum suarum servum servorum Dei scribi satis humiliter designavit. »

^b Adrianus papa a die 9 Februarii 772 ad 25 Decembris 795, qua obiit, sedem pontificalem obtinuit.

Papebrockius, in suo Propylæo ad Acta Sanctorum Maii, pag. 298, asserit se nullam legisse sinceram bullam quae haberet annos incarnationis ante Leonem nonum; cui consentit Mabillon., de Re diplomatica, pag. 185. Revera æra Dionysiana in pontificiis rescriptis non nisi initio saeculi undecimi constanter invaluit. Sed non inde falsae dici possunt bullae anteriores, in quibus inseritur illa epocha, quae octavo saeculo Romae jam fuit celebris et cognita. Huic sententiae favent auctores Gallici Novæ Diplomaticæ, tom. V, pag. 224. Præterea annum incarnationis, quem hic habet Adriani bulla, adicere potuit Henricus episcopus Argentinensis, qui illam in sua charta anni 1205 descripsit.